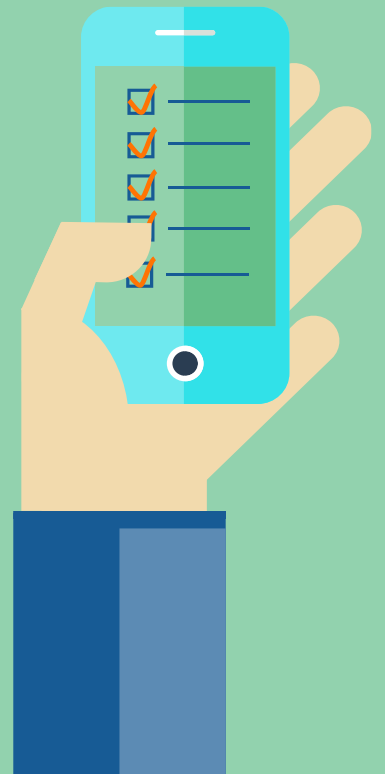

Vipu-mobiili: Selvityspyynnöt ja seuraamukset

Kaakkois-Suomen viljelijätukikoulutus 14.4.2026

Kouvolan maaseutupalvelut, agrologi vs. Netta Leppänen

Esitys perustuu Ruokaviraston 10.3. ja 12.3.2026 pitämiin koulutuksiin.

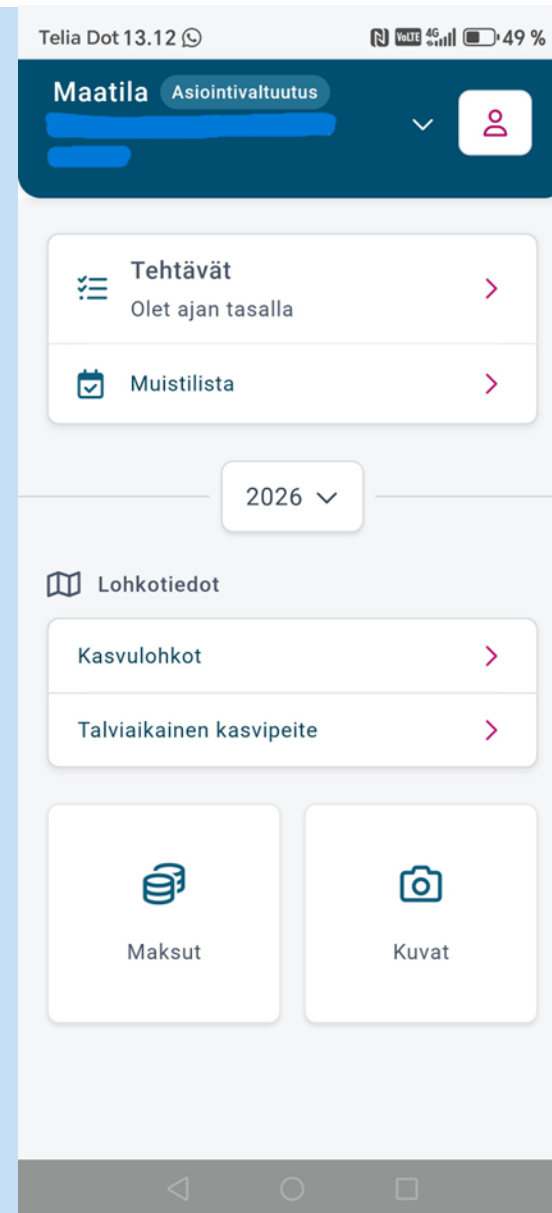
Vipu-mobiilista hyvin lyhyesti

Sovelluskaupasta ladattava mobiilisovellus, joka tukee Vipu-palvelua.

Jokaisen tukea hakevan viljelijän työkalu selvityspyyntöihin vastaamiseksi.

Hyödynnä muuhunkin kuin selvityspyyntöihin vastaamiseen:

- **Maksut** (maksetut tuet kalenterivuositain)
- **Lohkotiedot** (perus- ja kasvulohkotietoja 2017->)
- **Tehtävät** (selvityspyynnöt)
- **Kuvat** (Vapaasti kuvattavat ja selvityspyyntökuvat)
- **Muistilista** (täsmävinkkejä tukiehdoista: mm. kasvuston säilyttämisvelvoite ja lohkot, joita ehto koskee)

Miten prosessi käytännössä menee?

1. Viljelijä jättää **peltotukihakemuksen** ja satelliitit havainnoivat lohkoja.
2. Jos on ristiriitaa hakemustietojen ja satelliitin tulkinnan välillä, Ruokavirastosta lähtee **selvityspyyntö** kyseisen lohkon tukihakemuksellaan ilmoittaneelle Vipu-mobiiliin.
3. Asiasta lähtee automaattisesti **tekstiviesti** myös tilan ensisijaisen viljelijän kännykkään.
4. Viljelijä ja/tai valtuutettu näkee selvityspyynnön **Vipu-mobiilin Tehtävät osion avoimista tehtävistä**. Tehtävässä on syy, selite sekä määräpäivä, johon mennessä asiaan on reagoitava.
5. Viljelijältä hyväksyttävä reagointi (**VipuMobiili/Vipu-palvelu**) – vältetään seuraamuksilta!

Vipu-mobiili käyttöön tai valtuutus eteenpäin

Tekstari Vipu-mobiiliin saapuneesta selvityspyynnöstä lähtee aina vain ensisijaisen viljelijän matkapuhelinnumeroon!

Käyttöoikeuksien valtuuttaminen tapahtuu Vipu-palvelussa (**tai** lomakkeella 457).

Vipu-palvelun ja Vipu-mobiilin käyttöoikeustasot

Maatilan asiointin käyttöoikeudet	Voi selata tietoja Vipu-palvelussa	Voi hakea tukia Vipu-palvelussa	Voi selata lohkotietoja Vipu-mobiilissa	Voi ottaa Vipu-mobiililla kuvia ja vastata selvityspyyntöihin	Näkee tilan maksutapahtumat Vipu-mobiilissa
Asiointioikeus	x	x	x	x	x
Vipu-mobiilin oikeus			x	x	
Selausoikeus	x				

Urakoitsijalle?
Lohkot kaukana?

Mistä selvityspyyntöjä tulee?

Tyypillisiä tilanteita:

- satelliitti ei havaitse niittoa, laidunnusta tai muokkausta
- ei varmuutta, että kasvusto/kasvi on oikea ja ehtojen mukainen
- satelliitti tulkitsee lohkon maatalousmaahan kuulumattomaksi alaksi

Selvityspyyntö voi perustua:

- satelliittiseurannan tulokseen (havaittu epäselvyys tai puuttuva toimenpide vrt. hakemustietoihin)
- hakemustietoihin (on ilmoitettu toimenpide, joka pitää todentaa kuvalla)
- peruslohkomuutoksiin (viljelykelpoisuuden varmistaminen)

Selvityspyyntö on tilaisuutesi korjata hakemusta Vipu-palvelussa:

- varmistaa, että hakemustiedot ja tilanne pellolla täsmäävät
- korjata hakemusta muutosaikana, vältät sanktioita

Kaikki ehdot, joita seurataan 2026 1/2

- Lohko on maatalousmaata
- Kasvi on ilmoitetun mukainen (koskee kaikkia kasveja)
  - **Rehunurmien osalta seurataan myös, että kasvusto on satonurmen kaltainen.**
- Lohko on niitetty tai laidunnettu ehtojen mukaisesti viimeistään 15.9.
  - Kaikki heinä- ja nurmirehukasvit sekä kesannot
  - Luonnonlaitumet ja ympäristösopimuslohkot, jotka ovat pysyvää nurmea
  - **Luonnonhoitonurmien ja Ekon viherlannoitusnurmiin selvityspyyntöön hyväksytään myös niitetystä kasvustosta viimeistään 15.9.2025 otettu kuva.**
    - **Tässä tapauksessa niittovaatimus poistuu vuodelta 2026.**
- Suojavyöhykkeiden ja turvepeltojen nurmien sato on **korjattu** viimeistään 15.9

Kaikki ehdot, joita seurataan 2026 2/2

- Ekojärjestelmätuen toimenpiteen kasvusto on säilytetty ehtojen mukaisesti (kasvuston päättäminen tai niitto)
- **UUSI:** Maanparannus- ja saneerauskasvien toisen vuoden kasvusto säilytetty 15.7. asti
- Ympäri vuoden seurataan
  - Turvepeltojen nurmi-toimenpiteen nurmet on säilytetty kyntämättä
  - Natura-alueen pysyvät nurmet on säilytetty kyntämättä
  - Sängenspolttokieltoa on noudatettu
  - Voi tulla useampi selvityspyyntö saman vuoden aikana

Selvityspyyntö hakemustietojen perusteella 1/2:

Ruokohelpi

- Lähtee kaikille lohkoille, joille on ilmoitettu ruokohelpi.
- Kuvasta on erotuttava kesän 2026 ruokohelpikasvuston niitto tai sadonkorjuu.
  - Kevään 2025 sadonkorjuukuvilla ei voi vastata näihin selvityspyyntöihin.
    - Hyväksytään kuvia, jotka on otettu aikaisintaan 16.6.2026.
    - Vastausaikaa on 15.6.2027 saakka.

Puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvinsuojelu, katteen käyttö

- Lähtee kaikille lohkoille, joille on kyseinen toimenpide ilmoitettu.
- Kuvan voi ottaa heti, kun lohkolla on ehtojen mukainen, hoidettu kate.

Selvityspyyntö hakemustietojen perusteella 2/2:

Monimuotoisuuskasvit

- Tukihaun päättymisen jälkeen tehdään otanta JA loppuosaa lohkoista seurataan satelliitilla kuten viime vuonna.
- Vastauksen voi lähettää, kun ehtojen mukainen kasvusto on todettavissa.
  - Muokatusta lohkoista otettua kuvaa ei hyväksytä.

KUVASTA HAVAITTAVA: Ehtojen mukainen kasvusto!

- Lähikuva + kattavampi kuva lohkoista
- Lisätietotekstiksi
  - Kylvöpäivämäärä, muut toimenpiteet?
  - Siemenseos
  - Muita huomioita

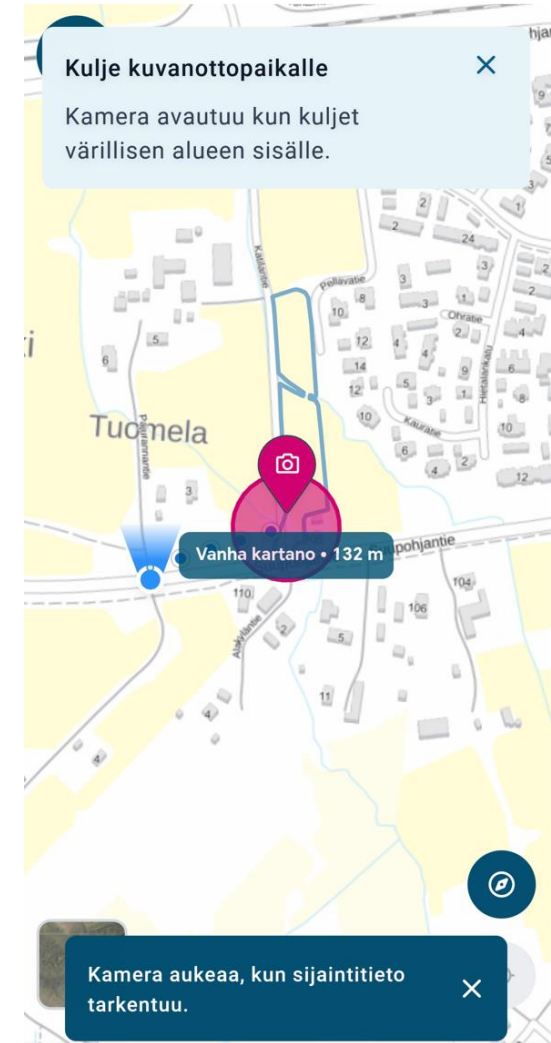
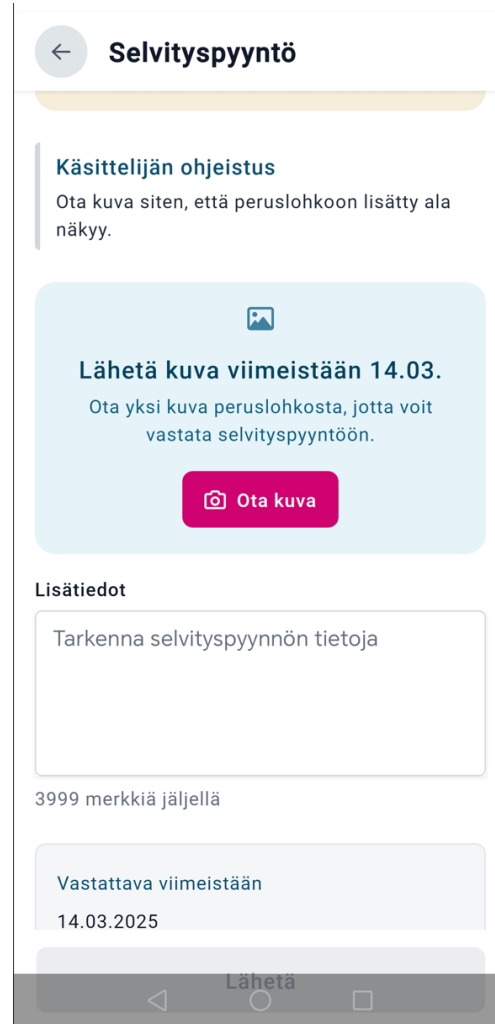
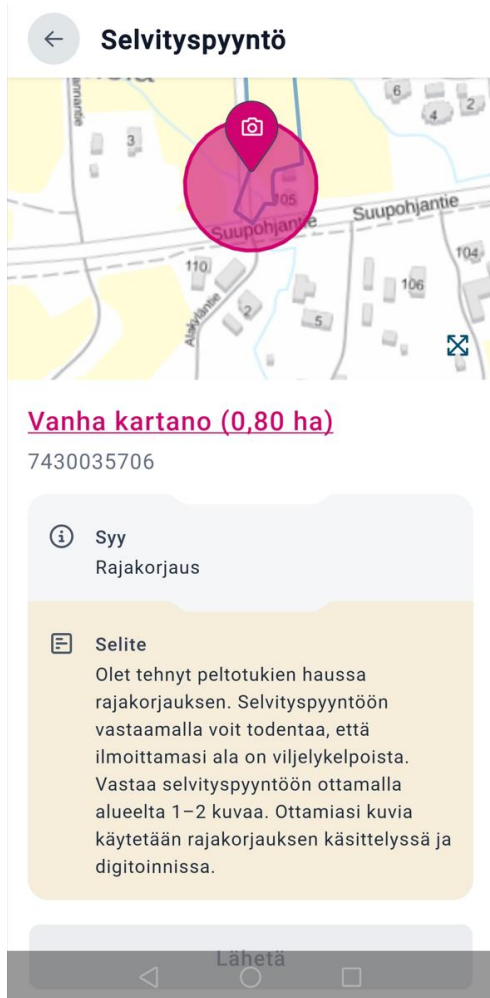

Lohkomuutoksiin liittyvät selvityspyynnöt 1/2

Käsittelijä voi lähettää Vipu-mobiiliin selvityspyyntöjä **peruslohkomuutoksista ja rajakorjauksista**. Lohkomuutoksiin liittyvien selvityspyyntöjen määrää lisätään vuodelle 2026.

- Pyydetään **tietystä alueesta** lohkon sisällä
  - 1-2 kuvaa, voi ottaa ennakolta Vipu-mobiiliin
  - Tarkoitus varmistaa maatalousmaan kunto
  - Erityisesti kokonaan uudet peruslohkot, valvonnan viljelemättömäksi toteamat, muodon parantamiset
  - Kuvia käytetään muutoksen hyväksynnässä ja digitoinnissa

Lohkokuutoksiin liittyvät selvityspyynnot 2/2

Satelliittiseurannan selvityspyyntöjen aikataulu

Selvityspyyntöjä lähtee viljelijälle

Hyväksytty kuvanottoaika

Tarkasteltava asia	Kesäkuu	Heinäkuu	Elokuu	Syyskuu	Lokakuu
Peltotukihakemuksen muutos aika	10.6.				1.10.
Kasvustoa ei ole päätetty ennen 16.7. (kasvusto perustettu aiempina vuosina) Luonnonhoitonurmi ja ekojärjestelmätuen viherlannoitusnurmi Toisen vuoden maanparannus- ja saneerauskasvi		Viikko 29 16.7.			6.10.
		16.7.			13.10.
Kasvustoa ei ole niitetty ennen 1.8. Monimuotoisuuskasvien niitto		Viikko 31 3.8.			6.10.
			1.8.		13.10.
Kasvi on ilmoitetun mukainen Muut kasvit (viikolla 32) Heinä- ja nurmirehukasvit (viikolla 36)			Viikko 32		6.10.
			Viikko 36		6.10.
		Kun kasvi on tunnistettavissa			13.10.
Kasvustoa ei ole päätetty ennen 1.9. (kasvusto perustettu vuonna 2026) Luonnonhoitonurmi ja ekojärjestelmätuen viherlannoitusnurmi			Viikko 36 3.9.		6.10.
				1.9.	13.10.
Niitto, laidunnus ja sadonkorjuu viim. 15.9 Kaikki kasvit, joita koskee niitto- tai sadonkorjuu-vaatimus (poikkeus siemennurmet ja ruokohelpi)			Viikko 36		6.10.
		Kun toimenpide on tehty		15.9.	Siemennurmet kun sato korjattu
Kasvustoa ei ole päätetty ennen 16.9 Monimuotoisuuskasvit				Viikko 38 18.9.	6.10.
				16.9.	13.10.

Hakemustietojen perusteella lähetettävät selvityspyynnöt

Hakemuksen muutosaika
  Selvityspyynnöjä lähtee viljelijälle
  Hyväksytty kuvanottoaika

Tarkasteltava asia	Kesäkuu	Heinäkuu	Elokuu	Syyskuu	Lokakuu – Kesäkuu 2027
Monimuotoisuuskasvit	10.6.	Viikko 27 Kun kasvusto on tunnistettavissa			1.10. 6.10. 13.10.
Puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvinsuojelu, Katteen käyttö	10.6.	Viikko 27 Kun kate on ehtojen mukainen			1.10. 6.10. 13.10.
Ruokohelpi	10.6.	Viikko 27 Kun kesän 2026 kasvusto on niitetty			1.10. 6.10. 15.6. 2027

Selvityspyynnöjä voi lähteä myös myöhemmin kesällä, jos hakemusta muutetaan

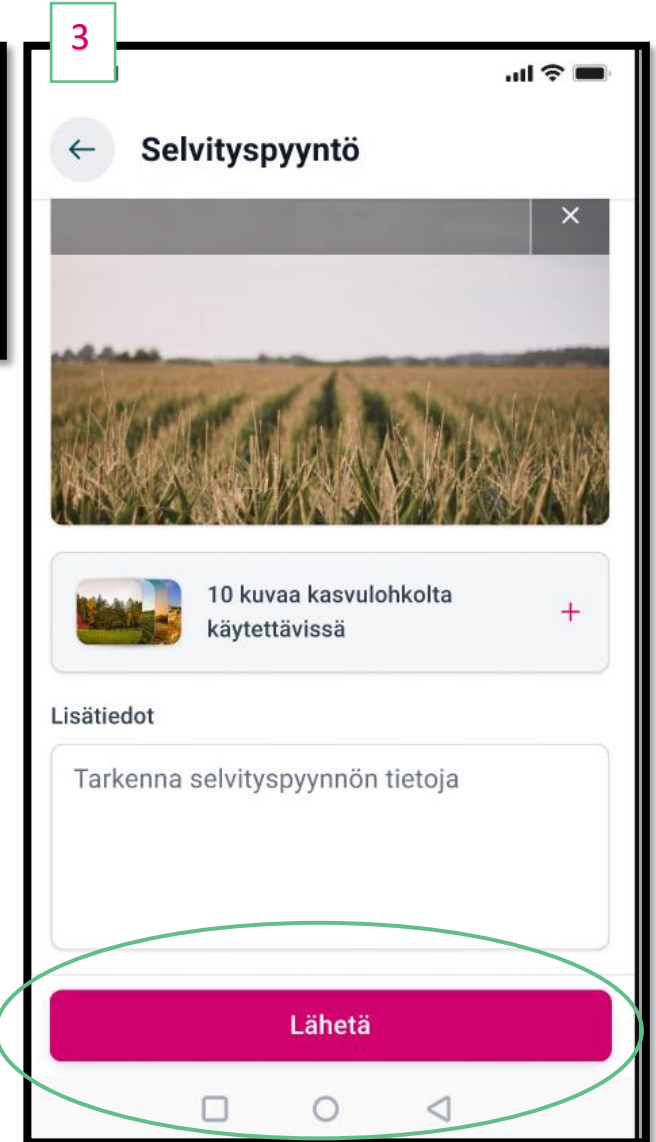
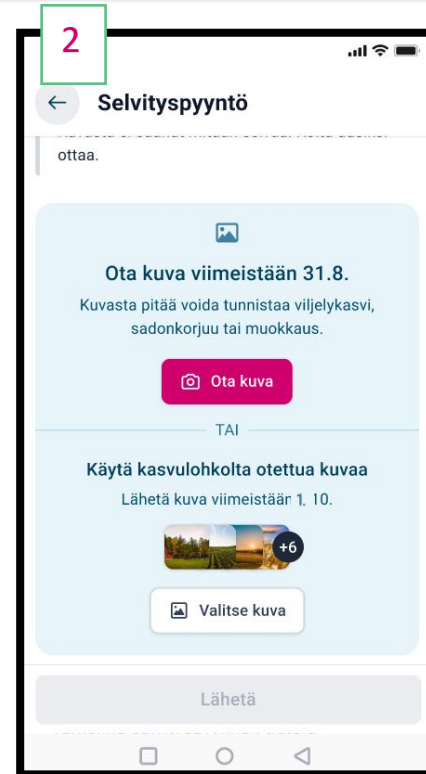
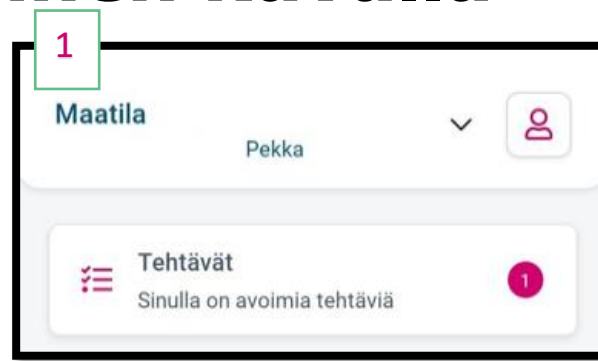
Mitä tapahtuu Vipu-mobiilin selvityspyyntöön vastattuasi?

- Kuvavastaus tulee kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen käsiteltäväksi.
- Hän joko hyväksyy, hylkää tai lähettää viljelijälle uuden selvityspyynnön asiaan liittyen.
- Jos kuvavastaus hylätään, voit edelleen käydä muuttamassa tukihakemusta Vipu-palvelussa ja näin voit mahdollisesti välttyä seuraamuksilta. **(Huom. muutosajan puitteissa!)**
- Mikäli lähetämme uuden selvityspyynnön asiaan liittyen, saat siitä jälleen tekstiviestin ja Vipu-mobiilista näet selvityksen ja ohjeistuksen asiaan.

Selvityspyyntöön vastaaminen kuvalla

1. Vipu-mobiilin etusivulle tulee **ILMOITUS**, jos tilalla on avoimia tehtäviä.
2. Ota kuva pellolla selvityspyynnön **“Ota kuva”** –toiminnolla. Jos lohkolta löytyy aiemmin otettu kuva, se tuodaan selvityspyynnölle valittavaksi.
  - Tarkista, että kuvat vastaavat siihen, mitä selvityspyynnöllä halutaan varmistaa.
  - Lisää selventävä lisätietoteksti!
3. Varmista lopuksi, että **selvityspyyntövastaus lähetetään.**

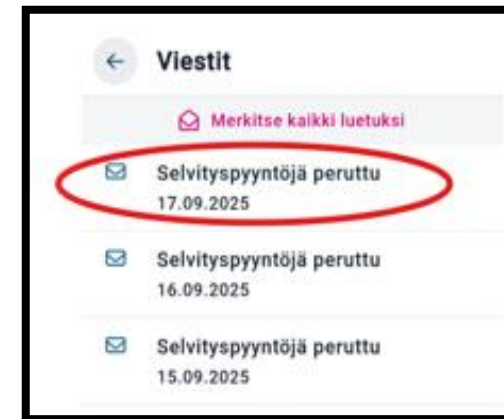
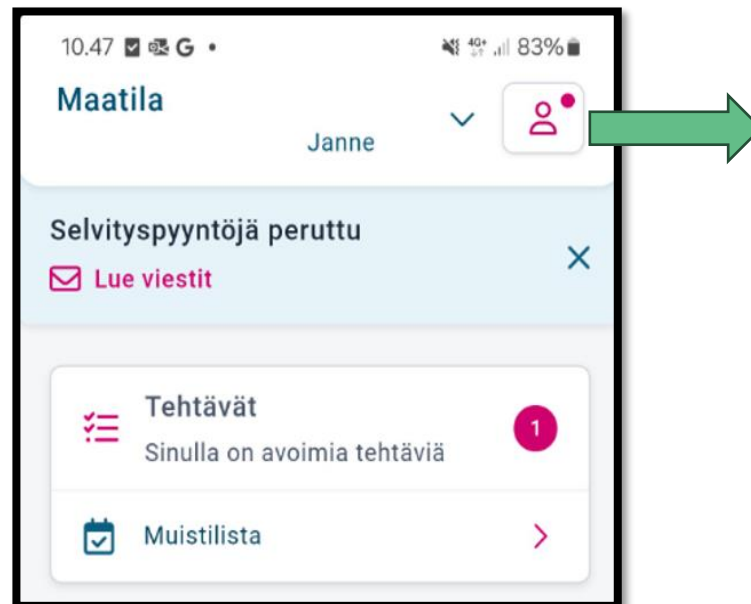
Hakemuksen muokkaus aina vipu-palvelussa!

Uutta Vipu-mobiilissa, perutut selvityspyynnöt

Selvityspyyntö saattaa myös peruuntua, mikäli satelliitti havaitseekin tehdyn toimenpiteen pellolla. Perutut selvityspyynnöt näkee Vipu-mobiilin viestit osiosta, jonne pääsee oikean yläkulman profiili kohdasta.

- Saman päivän aikana peruuntuneet näytetään samassa viestissä.

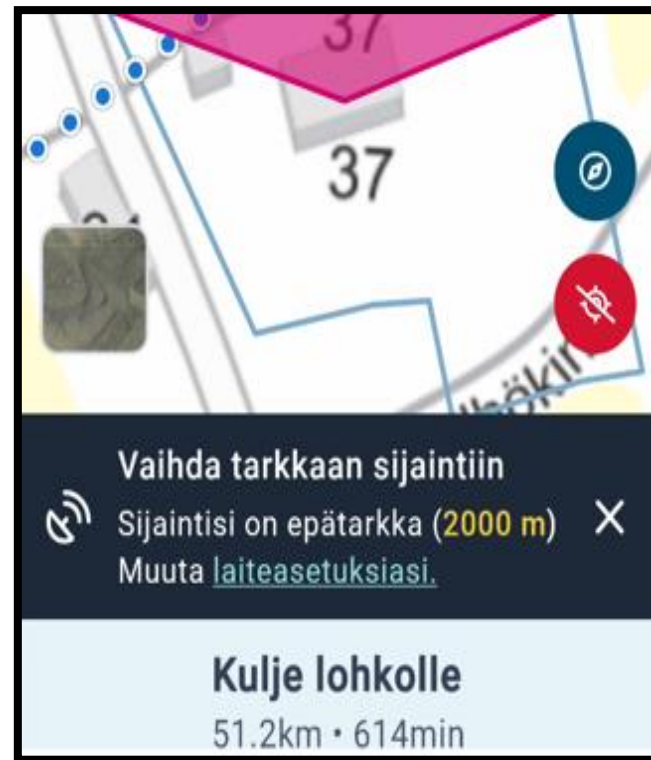
Uutta Vipu-mobiilissa, tarkka sijainti

Kuvan sijainnin tulee osua lohkon rajojen sisälle, jos vapaakuva haluaa käyttää myöhemmin selvityspyynnöllä.

- Jos puhelin käyttää likimääräistä sijaintia, kuvanottopiste tallentuu vain suunnilleen sinne, missä kuvaaja on kuvanottohetkellä.

Sovellus huomauttaa, jos puhelimesta ei ole käytössä tarkka sijainti.

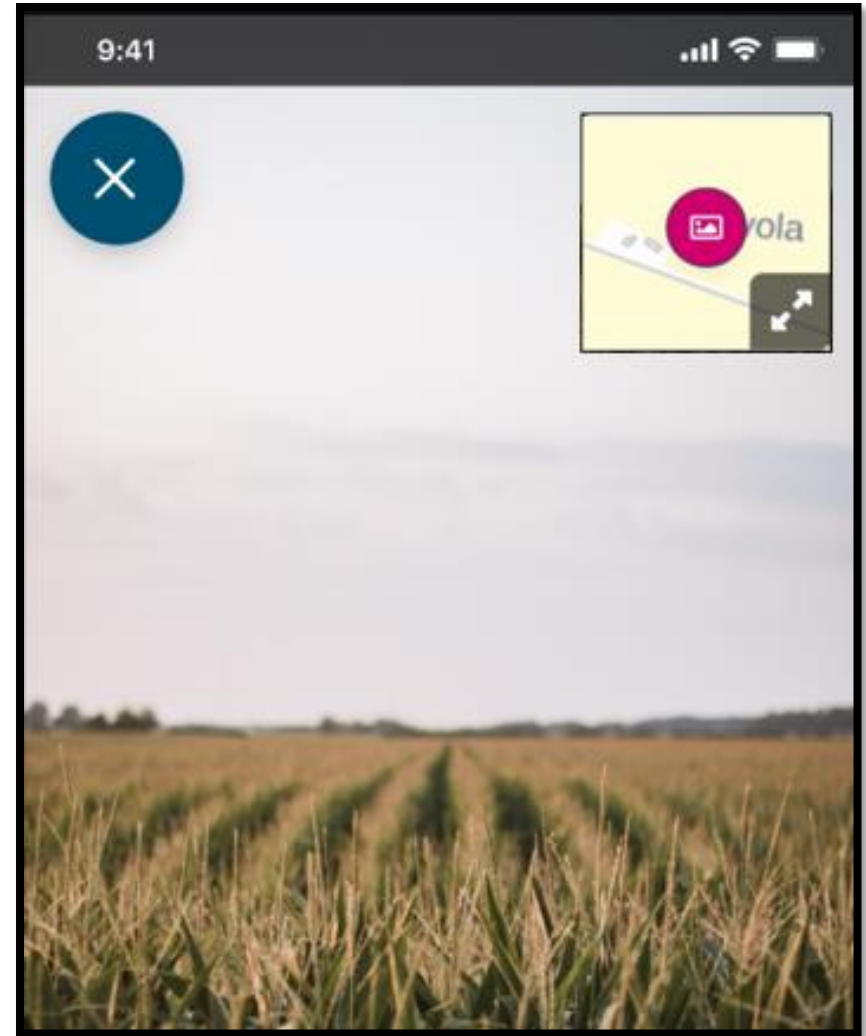
- Huomautuksen näkymisessä on puhelinmallikohtaisia eroja.

Uutta Vipu-mobiilissa, sijainnin näyttäminen

Kuvaa otettaessa näytetään kartta, josta voi tarkistaa sijainnin.

- Sininen piste kartalla osoittaa kuvaajan sijainnin kartalla.
- Kuvan oton jälkeen kartalla näytetään, mihin kuvan sijainti tallentui.
- helpompi huomata heti, jos sijainnin tarkkuudessa on ongelmia.

Tekniikka temppuilee?

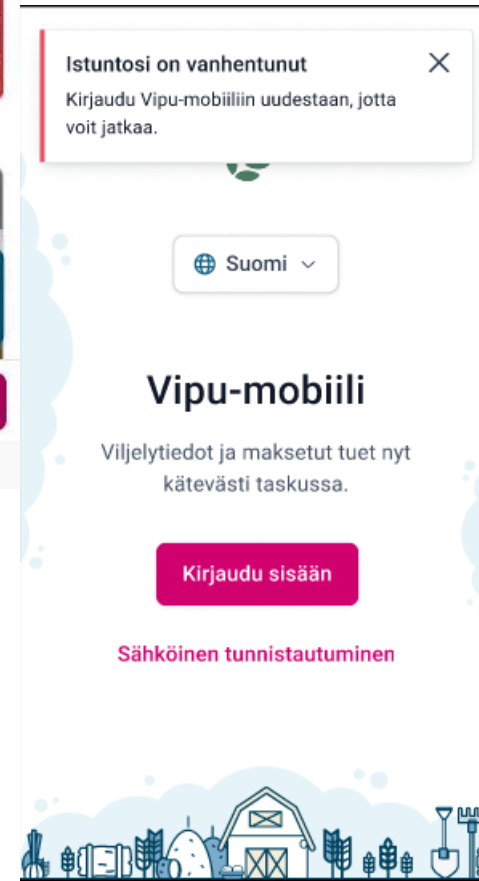
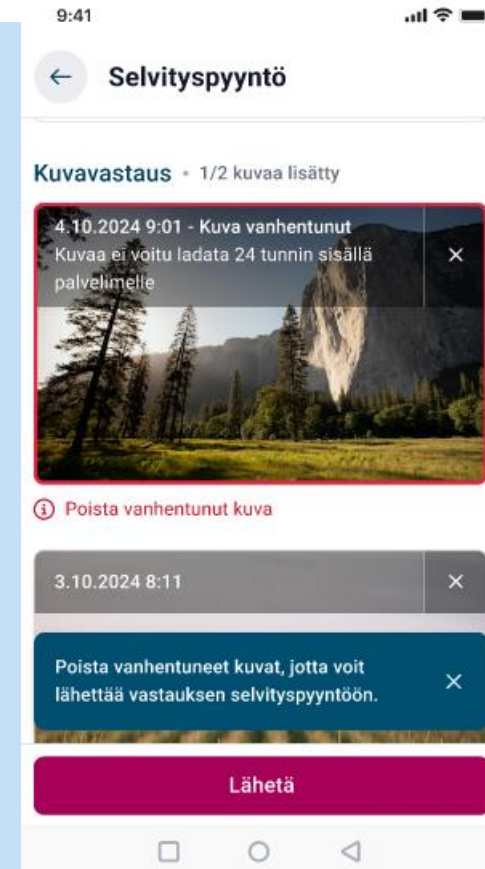
Varmista uusin sovellusversio:

Poista puhelimesta vanha sovellus, päivitä puhelimen ohjelmisto ja asenna Vipu-mobiili uudelleen sovelluskaupasta. **Pelkkä päivitys - nappi ei auta.**

Kokeile erityisesti, jos:

- mediassa kerrotaan lähteneistä selvityspyynnöistä
- tekstiviesti tullut, mutta tehtäviä ei näy
- paikannus ei toimi

Ei auttanut? → ota yhteyttä kuntaan

Ota kuva, josta kysytty asia selviää

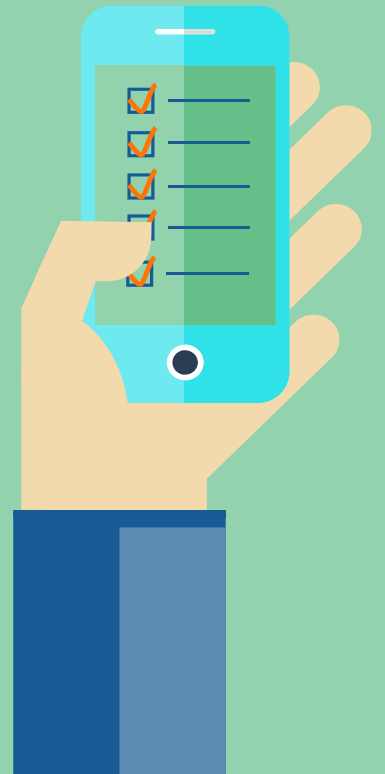
Kuva koko lohkosta, ei jalkojen juuresta

Ota kuva valoisaan aikaan

Jos ehdon noudattamista ei pysty lähetetystä kuvasta toteamaan, käsittelijä lähettää uuden selvityspyynnön → Selkeällä kuvalla ja lisätiedoilla säästää vaivaa, kun pellolle ei tarvitse mennä ottamaan uutta kuvaa.

Vipu-mobiili: Selvityspyynnöt ja seuraamukset

Jos selvityspyyntöön ei vastaa määräajassa... 1/2:

...tulkinta jää voimaa: Laiminlyönti

Pinta-alaeroa aiheutuu, kun haettu ala on isompi kuin hyväksytty ala.

Pinta-alaeroa voi tulla peltovalvonnasta, hallinnollisista tarkastuksista ja satelliittiseurannasta.

- Ala ei ole maatalousmaata
- Peruslohkon rajakorjaukset
- Laiminlyönnit tukiehdoissa, joiden noudattamista voi tarkastella pinta-alan kautta
  - Niitto, kasvi, lohkon hallinta, kasvuston säilyttämisvaatimukset ja lannoitus- ja kasvinsuojeluaineiden käyttökieltojen noudattaminen ym.

Jos selvityspyyntöön ei vastaa määräajassa 2/2:

Kasvintunnistuksen selvityspyynnön laiminlyönti

- Jos et vastaa satelliittiseurannan kasvia koskevaan selvityspyyntöön, tukihakemuksessa ilmoittamaasi kasvia ei oteta huomioon, kun tarkastellaan toteutuvatko vaatimukset.
- Vastaamatta jättäminen (laiminlyönti) vaikuttaa myös seuraavan vuoden vaatimusten tarkasteluun Ehdollisuuden viljelyn monipuolistaminen ja viljelykierto – ehdon osalta.
- Lue ehdollisuuden opas (Esimerkit 4.6-4.9)

Niittovaatimus (joka toinen vuosi)

- Jos et vastaa niittovaatimuksen selvityspyyntöön, vaikka lohko olisi niitetty, lohkolle jää niittovaatimus vielä seuraavallekin vuodelle.

Selvityspyyntöön reagoinnin vaikutus tukimäärään 1/2

Esimerkki 1: Niiton selvityspyyntö yhdelle 3 ha lohkolle

Tilan pinta-ala 40 ha	Lohko niitetään Kuva viimeistään 15.9. Lähetys viimeistään 13.10.	Lohkoa ei niitetä, mutta tuet perutaan viimeistään 1.10.	Lohko niitetään, mutta kuvaa ei oteta viimeistään 15.9. TAI lähetetä 13.10. TAI ei tehdä mitään
Haettu ala (ha)	40	37	40
Pinta-alaero (ha)	0	0	3
Hyväksytty ala (ha)	40	37	37
Pinta-alaero %	-	-	8,1
Seuraamus	-	-	1,5-kertainen sanktio = 37- (37*1,5*8,1 %)
Maksetaan (ha)	40 ha	37 ha	32,2 ha
Perustulotuki (AB)	5494	5082	4464
Ympäristökorvaus	1800	1665	1463
Luonnonhaittakorvaus (AB)	8680	8029	7053
Yhteensä	15 974 €	14 776 €	12 980 €

Selvityspyyntöön reagoinnin vaikutus tukimäärään 2/2

Esimerkki 2: Niiton selvityspyyntö useammalle lohkolle, yhteensä 15 hehtaarille

Tilan pinta-ala 40 ha	Lohko niitetään Kuva viimeistään 15.9. Lähetys viimeistään 13.10.	Lohkoa ei niitetä, mutta tuet perutaan viimeistään 1.10.	Lohko niitetään, mutta kuvaa ei oteta viimeistään 15.9. TAI lähetetä 13.10. TAI ei tehdä mitään
Haettu ala (ha)	40	25	40
Pinta-alaero (ha)	0	0	15
Hyväksytty ala (ha)	40	25	25
Pinta-alaero %	-	-	60
Seuraamus	-	-	2-kertainen sanktio = 25 - (25 * 2 * 60 %)
Maksetaan (ha)	40	25	- 5 ha
Perustulotuki (AB)	5494	3434	- 687
Ympäristökorvaus	1800	1125	- 225
Luonnonhaittakorvaus (AB)	8680	5425	- 1085
Yhteensä	15 974 €	9984 €	- 1997 €

Tärpit sanktioiden välttämiseksi

- Vipu-mobiili valtuutus: Kaukainen lohko tai varattu lomamatka JA lähestyvä määräpäivä ei ole ylivoimainen este.
- Tee hakemus huolellisesti ja hyödynnä muutos aika:
  - piirrä kasvulohkot oikein → pinta-ala muodostuu piirroksen ja sijainnin perusteella
  - älä hae tukea alalle, joka ei ole maatalousmaata.
  - ota kuva lohkosta jo toimenpiteen yhteydessä (niitto, karja lohkolla jne.)
- Jos selvityspyyntö on epäselvä tai tekniikka temppuilee, ota yhteys kuntaan.
- Hakemusta muokataan Vipu-palvelussa, selvityspyyntöjen kuvat Vipu-Mobiilin kautta.
- Jos et reagoi selvityspyyntöön → seurauksena voi olla tukien leikkaus tai menetys.
- **Hakemuksen muutosmahdollisuus päättyy aiemmin (1.10.) kuin kuvanoton lähetysmahdollisuus (13.10.)!**

Kiitos!

Kaakkois-Suomen viljelijätukikoulutus 14.4.2026
Kouvolan maaseutupalvelut, agrologi vs. Netta Leppänen
Esitys perustuu Ruokaviraston 10.3. ja 12.3.2026
pitämiin koulutuksiin

